

บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบันหน่วยงานและองค์กรต่างๆได้มีการแข่งขันในการทำธุรกิจกันค่อนข้างสูงและรุนแรง ทั้งในด้านเทคโนโลยีและการบริหารงาน เพื่อมุ่งเน้นที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า ดังนั้นหน่วยงานต่างๆจึงต้องมีการปรับกลยุทธ์และพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กรของตนเองอยู่เสมอ ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็วและทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมุ่งพัฒนาทั้งในด้านของคุณภาพผลิตภัณฑ์ การให้บริการ และการส่งมอบที่ตรงต่อเวลา

ซึ่งกิจกรรมหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการควบคุมการตอบสนองความต้องการทางด้านผลิตภัณฑ์ของลูกค้า ทั้งการส่งมอบที่มีคุณภาพและตรงตามเวลา ก็คือกิจกรรมการควบคุมสินค้าคงคลัง โดยการจัดการสินค้าคงคลัง ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินการผลิตและจำหน่ายสินค้าของธุรกิจ และการจัดการสินค้าคงคลังยังบอกได้ถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทได้เป็นอย่างดี ต้นทุนค่าวัสดุรวมถึงค่าใช้จ่ายการจัดการด้านสินค้าคงคลัง เป็นต้นทุนที่สำคัญ เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนอื่นๆในการผลิต โดยต้นทุนของสินค้าคงคลัง เป็นต้นทุนที่ต้องใช้เงินสูง ระบบการจัดการสินค้าคงคลัง เริ่มตั้งแต่การรับรู้ความต้องการใช้สินค้าคงคลังการวางแผนและควบคุมการผลิต การควบคุมสินค้าคงคลัง การเก็บรักษาสินค้าคงคลัง และการขนย้ายวัสดุ จนถึงการกระจายวัสดุให้กับฝ่ายผลิตและลูกค้าให้คุณภาพตรงตามความต้องการภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งสิ่งทีกล่าวมาข้างต้น จำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการวางแผนและจัดทำให้มีระบบขึ้น โดยต้องอาศัยทฤษฎีและเครื่องมือที่ทันสมัย เพื่อให้กระบวนการทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและราบรื่นทั้งกระบวนการ ดังนั้นผู้บริหารหรือหน่วยงานจึงควรหันมาให้ความสนใจและเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบการควบคุมสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น เพราะถ้าเกิดปัญหาในการควบคุมสินค้าคงคลังอาจส่งผลกระทบต่อบริษัทได้ ถ้าวัตถุดิบและสินค้าไม่เพียงพอต่อการผลิตและจำหน่ายแล้วอาจส่งผลกระทบต่อให้ต้องหยุดการผลิตและส่งสินค้าไม่ทันตามกำหนดเวลา ซึ่งจะทำให้ลูกค้าขาดความเชื่อถือและสูญเสียลูกค้าได้ แต่ในทางตรงกันข้ามการที่มีสินค้าคงคลังที่มากเกินไปเป็นเพื่อป้องกันการขาดแคลนสินค้าหรือวัสดุก็จะต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมากในการมีสินค้าคงคลังเก็บไว้ เช่น ต้นทุนของวัสดุคงคลัง ต้นทุนในการจัดเก็บ ซึ่งการควบคุมวัสดุคงคลังก็เพื่อดำเนินการให้สินค้าคงคลังเกิดความสมดุลในระดับที่เหมาะสม คือให้การลงทุนในสินค้าคงคลังต่ำที่สุด โดยไม่ได้ลดคุณภาพและการบริการขององค์กรลง ส่วนใหญ่ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นและมักจะพบกับวัสดุคงคลัง ได้แก่ ไม่มีการกำหนดนโยบายการควบคุมสินค้าคง

คลังที่ชัดเจน สินค้าคงคลังมีจำนวนมากอาจทำให้ยากต่อการควบคุมดูแล และมีการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ในการต้องการสินค้าอยู่ตลอดเวลา ยากแก่การคาดเดา เป็นต้น จึงทำให้หลายองค์กรหรือหน่วยงานไม่ประสบผลสำเร็จในการควบคุมสินค้าคงคลัง ดังนั้นหน่วยงานและองค์กรต่างๆจึงต้องหาวิธีการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับองค์กรของตนเอง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ โดยที่การควบคุมสินค้าคงคลังจุดประสงค์ก็เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง

1.1 ความสำคัญของปัญหา

งานวิจัยฉบับนี้ได้ทำการศึกษา บริษัท แอโรพลูอิด จำกัด ซึ่งเป็นธุรกิจตัวอย่างของการศึกษานี้ บริษัทได้เริ่มดำเนินกิจการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์และอุปกรณ์ต่างๆเกี่ยวกับไฮโดรลิก นิวเมตริก โดยในส่วนของลักษณะการผลิตจะมีการผลิตแบบทำตามคำสั่งซื้อ (Make to Order) ของลูกค้า และการผลิตที่เป็นรูปแบบมาตรฐานของบริษัทเอง โดยรูปแบบของสินค้าคงคลังทั้งหมดสามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ 1.เป็นการสั่งซื้อเพื่อนำมาประกอบใช้ในการผลิตและ 2.เป็นการสั่งซื้อเพื่อนำผลิตภัณฑ์หรืออุปกรณ์ต่างๆเข้ามาเพื่อจัดจำหน่ายให้กับลูกค้า ซึ่งแต่ละผลิตภัณฑ์มีชิ้นส่วนประกอบจำนวนมาก เป็นผลให้มีจำนวนรายการสินค้าคงคลังที่ต้องทำการควบคุมจำนวนมาก ในปัจจุบันบริษัทมีการสั่งสินค้าและจัดเก็บสินค้าคงคลังเพื่อรองรับปริมาณความต้องการของลูกค้า แต่เนื่องจากความต้องการของลูกค้าที่มีความแตกต่างกันทั้งช่วงเวลาในการสั่งซื้อ ปริมาณความต้องการใช้ และชนิดของสินค้า การสั่งสินค้าในแต่ละครั้งจึงต้องคำนวณปริมาณการสั่งให้เหมาะสม โดยในปัจจุบันบริษัทยังไม่มีหลักการและการใช้ข้อมูลการขายย้อนหลังมาใช้ในการวิเคราะห์จำนวนและช่วงเวลาการสั่งสินค้าที่เหมาะสม แต่จะใช้ประสบการณ์ และการคาดเดาในการกำหนดปริมาณการสั่งซื้อ และไม่มีการกำหนดนโยบายในการควบคุมสินค้าคงคลัง ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องความถูกต้องของการบันทึก ตรวจสอบ และสั่งซื้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ.2552 นี้ ได้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจขึ้น ทำให้บริษัทและธุรกิจต่างๆเป็นจำนวนมากได้รับผลกระทบที่เกิดจากวิกฤตเศรษฐกิจนี้ ในส่วนของผู้บริหารบริษัทนั้นก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้นนี้ จึงต้องการที่จะหาวิธีเพื่อมาช่วยในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่ได้เกิดขึ้น และที่สำคัญคือต้องการที่จะลดต้นทุนในการดำเนินงานลง ซึ่งสินค้าคงคลังก็ถือเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีมูลค่าค่อนข้างมาก ถ้ามีระบบการบริหารจัดการควบคุมสินค้าคงคลังที่ดีก็จะส่งผลทั้งในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและลดค่าใช้จ่ายให้แก่บริษัทได้เป็นอย่างมาก ดังนั้นจากสาเหตุดังกล่าวที่เกิดขึ้นจึงทำให้เกิดการวิจัยขึ้นนี้

ขึ้นมา ซึ่งปัญหาต่างๆที่ทำให้การควบคุมสินค้าคงคลัง ขาดประสิทธิภาพที่พบในโรงงานที่ทำการศึกษามีได้คือ

1. จำนวนของสินค้าคงคลัง มีจำนวนมากมาย หลายชนิด ทำให้ยากแก่การควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ไม่มีการกำหนดนโยบายการควบคุมสินค้าคงคลัง ที่ชัดเจน เช่น การจัดระดับความสำคัญของสินค้าคงคลัง, การหาระดับจุดสั่งซื้อที่เหมาะสม ทำให้ไม่ทราบถึงปริมาณการสั่งซื้อที่เหมาะสม เมื่อสั่งสินค้ามากเกินไปก็จะมีสินค้าค้างสต็อกเกิดขึ้น ถ้าสินค้าน้อยเกินไปก็จะทำให้เกิดการขาดสินค้า

ในครั้งนี้นักศึกษาได้ศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการวางแผนและควบคุมสินค้าคงคลัง (Inventory Planning and Control) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานของกิจการ สำหรับการวางแผนและควบคุมสินค้าคงคลังเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้นจะต้องอาศัยปัจจัยต่างๆมากมายเป็นตัวกำหนดในการวางแผนและควบคุมสินค้าคงคลัง เช่น ปริมาณการสั่งซื้อต่อครั้งที่เหมาะสม ระบบการควบคุมเกี่ยวกับสินค้า เป็นต้น

ดังนั้นนักศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหาแนวทางในการบริหารจัดการควบคุมสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการดำเนินงานของบริษัท เพื่อเป็นการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดการด้านสินค้าคงคลังและคลังสินค้าของบริษัท และเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจและควรค่าแก่การศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ บริษัท แอโรพลูอิต จำกัด และผู้สนใจ หรือธุรกิจอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางให้เกิดการพัฒนาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทำการศึกษาปัญหาในการบริหารจัดการด้านสินค้าคงคลัง และสินค้าคงคลังของธุรกิจที่ใช้เป็นตัวอย่งในการศึกษา
2. เพื่อทำการจัดประเภทสินค้าคงคลัง ตามลำดับความสำคัญของธุรกิจ และจัดทำวิธีการวิเคราะห์หาปริมาณการสั่งซื้อวัสดุที่เหมาะสมในแต่ละครั้ง ของสินค้าแต่ละชนิด เพื่อลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินค้าคงคลัง
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางวิธีการปรับปรุงขั้นตอนและระบบการบริหารจัดการด้านสินค้าคงคลัง ที่เหมาะสมของบริษัท แอโรพลูอิต จำกัด

4. เพื่อเตรียมพร้อมในการบริหารจัดการด้านสินค้าคงคลังของบริษัท เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยอย่างมากในปี พ.ศ.2552 นี้

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาการควบคุมสินค้าคงคลัง ของผลิตภัณฑ์ประเภทนิวมเมติก และไฮดรอลิก โดยใช้ข้อมูลปริมาณความต้องการใช้สินค้าคงคลัง ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2549 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2551

2. การศึกษาวิจัยจะใช้เทคนิคของการจัดแบ่งกลุ่มแบบ ABC Classification System และการคำนวณวิธีการสั่งซื้อที่เหมาะสมกับบริษัท โดยคำนวณหาปริมาณการสั่งซื้ออย่างประหยัด (Economic Order Quantity : EOQ), วิธีการ Newsboy Model และวิธีการ Silver – Meal Method

3. เปรียบเทียบรูปแบบการจัดการสินค้าคงคลังที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ และวิธีการสั่งซื้อแบบใหม่และแบบเก่า ด้วยข้อมูลปริมาณการสั่งซื้อและปริมาณความต้องการสินค้าจริงในปี พ.ศ.2551 และทำการพยากรณ์ปริมาณความต้องการสินค้าคงคลังในปี พ.ศ.2552

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความสำคัญของสินค้าแต่ละชนิด จากการใช้ทฤษฎี ABC Classification System

2. สามารถนำทฤษฎีการสั่งซื้อสินค้าคงคลังที่เหมาะสมกับบริษัทมาใช้ในการควบคุมปริมาณการสั่งซื้อ

3. สามารถลดมูลค่าโดยรวมของสินค้าคงคลัง ก่อให้เกิดการปรับปรุงต้นทุนของสินค้าคงคลังให้มีต้นทุนต่ำลง และลดค่าใช้จ่ายของธุรกิจ

4. สามารถใช้เป็นแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมสินค้าคงคลัง และรู้ถึงรูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารจัดการสินค้าคงคลังของธุรกิจ

5. เพื่อเป็นประโยชน์ให้กับองค์กรหรือผู้ที่สนใจอื่นๆอีกต่อไป ในการใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการควบคุมสินค้าคงคลัง

6. เพื่อสามารถประเมินสถานการณ์และเตรียมความพร้อมในด้านการบริหารจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทภายในปี พ.ศ.2552 นี้